

4. Evaluering af byens nye salgspladser (2009-80005)

Som en del af Gang i København besluttede TMU den 12. december 2007 at etablere 30 nye salgspladser for en tidsbegrænset periode på tre år (2008-2010) for at skabe mere byliv. Det blev samtidig vedtaget, at ordningen skulle evalueres efter det første år.

INDSTILLING OG Beslutning

Teknik- og Miljøforvaltningen indstiller,

1. at Teknik- og Miljøudvalget tager evalueringen til efterretning.
2. at forvaltningen forelægger udvalget en indstilling i efteråret 2010 med henblik på at vedtage, hvorvidt ordningen skal gøres permanent.

PROBLEMSTILLING

Som en del af projekt Gang i København godkendte TMU den 12. december 2007 indstillingen 'Gang i København: Ny type af gadesalg og flere markedsaktiviteter' (TMU 674/2007). Formålet var at etablere ca. 30 nye salgspladser. Pladserne skulle repræsentere et bredere varesortiment end det, der kendtes fra den eksisterende gadehandel, og skulle medvirke til at skabe mere udendørs byliv i flere bydele.

I forbindelse med indstillingen blev det vedtaget at de nye salgspladser skulle evalueres ultimo 2008. Evalueringen blev dog på TMU-mødet den 10. december 2008 (2008-147676) udskudt til sommeren 2009 for at have et års forløb at evaluere på.

LØSNING

I foråret 2008 blev de nye salgspladser sendt i åbent udbud. Pladserne skulle tildeles ud fra en række tematiske kriterier om bl.a. sundhed, økologi og kreativitet, ligesom stadernes fysiske udformning og ønske om placering blev vægtet. Blandt de ca. 50 indsendte ansøgninger vurderede forvaltningen at 20 levede op til kriterierne. Flere af disse var dog ikke i stand til at åbne umiddelbart, og derfor var det kun i alt 12 nye salgspladser, der startede op i sommeren 2008.

Siden er flere salgspladser åbnet under ordningen, mens andre er lukket ned igen. P.t. eksisterer der derfor i alt 11 af de nye salgspladser, mens yderligere seks er ved at åbne op.

Høring

Som led i evalueringen af de nye salgspladser har forvaltningen gennemført en høring af byens lokaludvalg og blandt salgspladsindehaverne selv. Desuden har forvaltningen ved hjælp af TMFs elektroniske internetpanel, der består af 1000 repræsentativt udvalgte borgere, indsamlet borgernes holdninger til stadehandel.

Borgerpanelsundersøgelsen slår fast, at Københavnerne generelt er positive overfor stadehandel. Resultaterne er vedlagt i bilag 1, her skal fremhæves fire pointer:

1. Borgerne vil gerne have *mere gadehandel* i byen og mener, at forvaltningen bør arbejde aktivt for at øge mængden.
2. Borgerne mener generelt, at gadehandel er velkommen i *alle bydele* og ikke kun i city, uanset

at traditionen er størst her.

3. Borgerne mener *ikke*, at gadehandel er et problem for fremkommeligheden.
4. Borgerne efterlyser et *sundere og mere varieret sortiment*.

Sidstnævnte holdning er så markant, at Catinét skriver, at *'det bør overvejes om der i retningslinjerne for gadehandel i København skal fremgå, at licens til gadehandel kun kan opnås, såfremt det man ønsker at sælg, er med til at fremme mangfoldigheden i sortimentet'*.

Blandt de indkomne svar fra lokaludvalgene er der også opbakning til etablering af flere salgspadser i bydelene.

Forvaltningen gennemførte i juni 2009 en spørgeskemaundersøgelse blandt de salgspadser som på daværende tidspunkt var i drift. Blandt de adspurgte svarede syv salgspadsholdere på spørgsmål om forvaltningens serviceniveau, og om indehavernes forventninger til fremtiden.

Generelt er salgspadsholderne tilfredse med vilkår og retningslinjer. De anser det som rimeligt, at kommunen stiller krav til nye salgspadser form og indhold. Til gengæld finder de forvaltningens sagsbehandlingstid langsommelig, og efterlyser bedre information og personlig rådgivning. Mange salgspadsholdere har tydeligvis forventet en større grad af støtte, og er skuffede over at forvaltningens rolle overordnet begrænser sig til at tildele en plads og udstikke retningslinjer.

Undersøgelsen viser, at tilværelsen som salgspadsholderne kan være vanskelig. Flere er lukket ned igen, mens andre aldrig er kommet i gang, hvilket følger den generelle statistik for opstartsvirksomheder. Indtjeningen er sjældent stor nok til at leve af, derfor har de lokale deltidsstader med salg fra små vogne og boder, som er drevet af ildsjæle med en anden indtjeningskilde, bedst overlevelsesmuligheder og færrest problemer.

Forvaltningen modtager hver måned omkring 20 ansøgninger om salgspadser. Langt størstedelen af disse lever ikke op til forvaltningens krav, og repræsenterer intet nyt med hensyn til varesortiment. Den typiske ansøgning handler om at sælge usunde eller konventionelle madvarer på gågaderne i indre by.

Ind imellem modtager forvaltningen dog også mere nytænkende ansøgninger, som sagsbehandles som del af Gang i København. Der er imidlertid langt fra idé til realisering. Iværksætterne møder mange juridiske, økonomiske, fødevaremæssige og logistiske udfordringer, og en stor del af de projekter som forvaltningen godkender, bliver forsinket eller opgivet undervejs.

Et andet problem er at byrummet ikke altid er egnet til stadedrift. Nogle steder er der måske nok kundegrundlag, men til gengæld dårlig plads. Andre steder er det svært for salgspadserne at skaffe strøm.

Det er forvaltningens opfattelse, at intentionen fra indstillingen i 2007 skal fastholdes i forvaltningens daglige arbejde med stader. Der skal fortsat arbejdes på at skabe et mangfoldigt byliv igennem stadesalg fordelt i hele byen, og der skal fortsat stilles krav til for eksempel sundhed. Borgerhøringen tyder på opbakning til denne tankegang.

Omførsel (mobile boder)

I løbet af 2008 og 2009 har vogne med drikkevarer, frugt, kaffe mm. bredt sig kraftigt i København og især i byens centrum. Disse vogne reguleres ikke af kommunen og opererer i et vist omfang kun på baggrund af en omførselstilladelse fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Fænomenet har grebet om sig som følge af en liberalisering af næringslovgivningen i 2007, samt bortfaldet af politivedtægten i 2005 (idet denne specifikt forbød gadehandel indenfor voldene).

Der er dermed opstået et levende og for så vidt sundt handelsmiljø med mobile boder (omførsel). De mobile boder skaber imidlertid trængselsproblemer, især i indre by og helt udtalt på Amagertorv. Desuden er vilkårene for at drive faste boder og mobile boder konkurrenceforvridende, idet de mobile boder - i modsætning til de faste - ikke betaler en afgift til kommunen.

For at løse trængselsproblemerne som følge af omførsel vil forvaltningen sammen med politiet og evt. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen hurtigst muligt undersøge, hvad der kan gøres. En mulighed er, at kommunen - konkret begrundet i trafikforholdene - efter regler i vejloven ikke giver tilladelse til mobile boder på eksempelvis Amagertorv. Forvaltningen vil ligeledes undersøge, hvordan de mobile boder nærmere skal reguleres i lyst af reglerne for de faste boder.

Initiativer

Forvaltningen har iværksat en række initiativer for at imødekomme problemerne nævnt i denne evaluering. Initiativerne forventes færdigimplementeret i løbet af 2010:

1. Forvaltningens Center for Veje, som administrerer salgspladserne, har indledt et samarbejde med Københavns Erhvervscenter om rådgivning for salgspladsansøgere blandt andet i form af workshops om drift af salgspladser.
2. Der indledes et samarbejde med lokalrådene om at finde flere, mere egnede lokaliteter til salgspladser.
3. I forbindelse med en aktuel udarbejdelse af handlingsplan for strøm til arrangementer mm., vil der samtidig blive arbejdet på at lette salgspladsernes adgang til strøm.
4. I forbindelse med udarbejdelse af en evaluering af afgiftsstrukturen for stader og salgspladser (på TMU 09.12.09) vil forvaltningen overveje om afgifterne for salgspladser bør sænkes for derved at lette vilkårene for salgspladsholderne.
5. Sagsbehandlingen ved ansøgning om salgsplads effektiviseres ved at etablere en elektronisk ansøgningsportal.
6. Via informationsmateriale samt i forbindelse med rådgivning af iværksættere og sagsbehandling af ansøgninger vil det blive tydeliggjort, at forvaltningen i høj grad vægter sundhed og mangfoldighed ved tildeling af de nye salgspladser.
7. Forvaltningen vil arbejde for, at der ikke tillades mobile boder (omførsel) på de steder i byen, hvor der opstår reelle trængselsproblemer.
8. Forvaltningen vil undersøge mulighederne for at underlægge de mobile boder en generel kommunal regulering, herunder vilkår om betaling i lighed med hvad der gælder for de faste

boder.

ØKONOMI

Indstillingen har ikke økonomiske konsekvenser

VIDERE PROCES

Forvaltningen vil fremlægge endnu en evaluering for udvalget i efteråret 2010 med henblik på at vurdere, om de nævnte initiativer har haft effekt, og for at tage stilling til, hvorvidt ordningen skal gøres permanent, når den udløber med udgangen af 2010.

Forvaltningen vil samtidig overveje, om erfaringerne fra denne nye ordning kan inspirere til en deregulering af den traditionelle stadeordning for pølsevogne og grøntboder.

Hjalte Aaberg

/Signe Skovgaard

bilag

[Bilag 1 - Borgerundersøgelse om salgspadser](#)

